

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előzetesi árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt.-kr.
Fél évre 5 —
Negyed évre 2 — 50.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-hatvan-utca, 1564. szám, Dusóczy ház, — a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben:
J. BLÉGGI K. LAJOS és IG. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedés és a kiadói hivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában s a postahivatalok után.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetéseknél alább azonos a le-
gelsőbb és legutolsó számok fel-
árlégyedj minden külön beki-
tásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában
foglaltó újságokra 50 krajár.
„Nyitár” ben megjelenő közle-
mény minden petit sorra 30 kr.
Hirdetéseket felvételnek a kiadó
hivatalban, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHER
MÁN H. könyv. iródszámban is.
Név nélkül vagy bérmentlenül
beküldött levelek nem vétel-
nek figyelmbe.
Kéziratok vissza nem
adátanak.

Az ámitás politikája.

„A mióta Tisza Kálmán áll Magyarországon élén, történések, történetek is hibák (hol nem történetek?) de tagadja meg valaki, hogy ez idő alatt haladt legnagyobb mértékben előre állami és nemzeti konszolidáció. Hogy ez idő alatt jött rend a kormányzatba, s ez idő alatt fejlődött ki a magyar állam tekintélye. Végre, hogy — a magyarosodás nagy-szerű sikereitől eltekintve is — Magyarország ez idő alatt lett igazán magyarrá.”

Ezeket a mondatokat egy felhívatalos lapnak, a „Nemzet”-nek pünköshti vezércikkéből idéztük. Szórol-szóra vettük át, — nehogy elferdítéssel vádoltathassunk.

A ki tudja (mint mi), hogy kinek a tollából erednek a Nemzet e nagyhangú dicsekvései, a ki tudja, hogy azokat a hallatlan s kézzelfogható valótlanosságokat a geszti földesurnak egy fizetett fulajtárja írja, a kinek existenciája függ a kegyelmes ur és a kormánypárt hatalmon maradásától vagy bukásától: az mindjárt tisztában van e vakmerő dicsekvés értéke felől.

Ahány mondat: annyi ráfogás, annyi valótlanosság, annyi ámitás. Én edes istenem! állami és nemzeti konszolidációról mer a Nemzet írja beszélni? Valóban azt meri állítani, hogy a 12 éves Tisza-uralom alatt előre haladt a konszolidáció? Ugyan mit ért e szó alatt?

Mert ha azt érti, a mit az egész világ ért a konszolidáció alatt: akkor a legnagyobb ámitás követi el. Hát konszolidáció-e az az országnak, hogy a nem magyar ajku nemzetiségek élesebb ellen-tétbe helyezkednek a magyar nemzettel és állameszmével, mint valaha? Avagy a Nemzet cikkírója nem ismeri-e a nemzetiségi programokat és üzelmeket? — elfeledte-e a magyar czimer sárba-rántását a horvátok által?

Vagy talán a kormányzatban volna-e meg az a nagy megszilárdulás?

Hiszzen kérem szeretettel, annyira nincs a kormánygépezetnek ereje és hatása az országban (kivéve a választási korteszke-déseket és hivatalos visszaéléseket, mert ezekben van ereje!) hogy ha az ország bármely részében valami rendkívüli dolog merül fel, ha egy árvíz, egy tűzvész fordul elő, vagy valami rendtelenség; hát a kormány helyi közgei nem képesek elin-tézni a felmerült bajokat, hanem mind-annyiszor a központból kell külön kor-mánybiztosokat küldeni a helyszínére. — Hát ezt nevezik állami konszolidáció-nak?

Hát a hadsereggel szemben hogyan áll ez a hirdett nemzeti konszolidáció? Ugy, hogy ha a parlament valamit meg-találna tagadni az osztrák tábornokoktól: menten sprengolnák. És ugy áll a konszolidáció, hogy egy ellenséges érzelmű tábornokot, a ki lepiszkolja a nemzetet, előléptetnek, egy hazafias érzelmű tábor-nokot (Edelsheim-Gyulai) pedig penzio-nálnak.

Mondja meg a Nemzet: hát ez mi-féle konszolidáció? nemzeti avagy ál-lami-e?

Azt vakmerősködik állítani a Nemzet cikkírója, hogy a magyarosodás Tisza alatt nagyot haladt. Attól függ, mit ért a ma-gyarosodás alatt. Ha azt érti, hogy Sze-benbe, Brassóba, Turóc-Szelmátonba, Zág-rába egy csomó többé-kevésbé jól be-szélő magyar beamtert küldöttek, hát ak-kor igaza van. Csakhogy ez a magyaroso-dás olyan, mint a milyen németesedés volt a Bach germánizációja; nincs annak gyö-kere a társadalomban, a nem-magyar nem-zetiségek társadalmában. Ugyannyira nincs, hogy épen a Tisza-kormányzat 10-dik évé-ben zugott végig Magyarországon egy jaj-kiáltás, hogy irtózatosan pusztul, fogy, korcsosodik el a magyar faj; és ez a jajkiáltás hozta létre a kulturregyleteket.

Hát épen a Nemzet szerkesztősége, melynek majd minden tagja hozzájárult filléreivel egyik-másik kulturregülethez, épen a Nemzet szerkesztősége ne tudná, hogy p. o. Erdélyben mennyire pusztul a ma-gyarság és terjed a románság? És ilyen jelenségekkel szemben mégis a magyaroso-dás előhaladásáról mer mesélni és annak érdemét a Tisza-kormányzat javára írni?

Hát tegye bárki kezét a szívére és feleljen becsülettel őszinteséggel. Nem csupa ámitás-e az a politika, melyet a kor-mánypárt minden irányban: nemzeti kér-désekben, pénzügyekben, szabadelvűséggel 12 év óta folytat?

— Igazságügyi államtitkárra, a P. H. hire szerint, Teleszky István kineveztetett. E kinevezés már hosszabb idő óta készítettett elő; Teleszky azonban ezt eddig vonakodott elfogadni.

— Új főrendiházi tagok. A főrendiház szervezetének módosításáról szóló, 1885. VII. törvényczikk 5. §-a alapján, minisztertanácsom előterjesztésére Bohus Zsigmond, Gáll József és Zichy Antal országgyűlési volt képviselőket a főrendiház élethossziglani tagjaivá kinevezett. Kelt Budapesten. 1887. évi május hó 26. n. Ferencz József, s. k. Tisza Kálmán, s. k.

— A választási beszédek zaja hangzik felénk az ország minden részéből. Néhány kerület kivételével, a hol a jövő vasárnap tartatnak a képviselőjelölési értekezletek, minden megtörtént már a jelölt személyében a megállapodás s a pünköshti ünnepek alatt igen sok helyen megtartattak a beszámoló és programbeszédet. Az ellenzék részéről nevezetesebb manifesztációk voltak gr. Apponyi s Bittó bácskai beszédei s Horánszky Nándor esztergomi beszéde, a korm. párt részéről Jókai-nak Kassai, Ivánka Imrénének szabadkai beszéde, a pártönkivüliek részéről Szentkirályi Albert váci beszéde.

— A csehek és a magyar áruk. A prágai német kereskedők egyesülete, melynek több száz tagja van, átiratot intézett a budapesti kereskedelmi kamarához, melyben rosz-szalja és elítéli a cseh lapoknak a magyarországi termékek behozatala ellen kifejtett agitációját, mert minden hasonló természetű mozgalom a nemzetek gazdasági életében elvetendő. Kiemeltek továbbá, hogy a cseh lapoknak nem áll jogában Csehország és la-kosainak nevében beszélni, és hogy Csehorsz. németjei az efféle inszinuációk ellen tiltakoznak. Csehország élénk érdekében van, hogy Ma-gyarországgal továbbra is fentartsa az eddigi jó viszonyt, miután Csehország német része gazdag ipar felett rendelkezén, nemcsak fő-fogyasztója a magyar terményeknek, hanem kiválóan érdekében áll, hogy ipartermékeit épp ugy, mint eddig, Magyarországon adhassa el. Végül csudálkozásának ad kifejezést az átirat a fölött, hogy Magyarország és hirlapi tul-áradásoknak, melyek zsurnalisztikai henczergés porfelhőjénél nem egyebek, fontosságot tulajdonítanak, mert végül mégis csak az áruk minősége és ára szabályozzák a fogyasztást. Végre megkerestetik a kamarát, hogy e nézetnyilvánítást lehetőleg széles körben ter-jessze.

— A cseh ifjuság tüntet Zucke-r és Kaizl ó-cseh képviselők ellen, kik egyetemi tanárok is. A tüntetés azért történik, mert az ó-csehek klubja állást foglalt a fiatal csehek pártjának ama követelése ellen hogy az államvizsgálatok csak cseh nyelven történ-jenek. A fiatal-cseh párti képviselőknek, az egyetemi hallgatók bizalmat szavaztak. M. 30-án a prágai egyetem cseh fiatalága macska-zenét rendezett Rieger-nek, az ó-csehek vezérének s a „Politik” szerkesztőségének 38 ablakát bevették.

— A válság vége. A francia kabinet végleg megalakult. Grévy köztársasági elnök már aláírta a kinevezési okmányokat, melyek a hivatalos lapban közölve fogadják tétetni Rouvier elvállalja a miniszterelnökséget, a pénzügyet, a távrida és posta tárczáit; Flourens külügyminiszteri, Ferron a hadügyi, Fallieres a belügyi, Spuller a közoktatási, Mazeau az igazságügyi, Barbey a tengerészeti, Daufresne a közmunkaügyi és Barbe a földművelési tárczát veszik át.

— Külföldi hírek. A belga munkászava-rokról az ünnepek alatt igen nyugtalanító hí-rek érkeztek. Belgium számos helyen munkás-gyűlések, tartattak, melyeken a további moz-galmat megbeszéltek. Majdnem az összes mun-kásregyletek azt határozták, hogy keddre a

munkamegszűntetését ajánlják. Antwerpen, Gent, Liège, Louvain és Verviersben meetingek tar-tattak, melyeken az általános szavazatjogot követelték. Verviersben tízezer főnyi tömeg tartott körmenetet, hangoztatva az általános szavazatjog követelését. Minden jel az mutatja, hogy Belgiumot nagy társadalmi forradalom fenyegeti.

Kiss Albert körútja.

(Eredeti tudósítás.)

A debreczeni kormánypárt elnöke ugyan-csak elvetette a sulykot, midőn nem régiben azt bátorkodott kimondani, hogy a függetlenségi párt hivatásos elpártolni a régi zászlótól s csoportosan sietnek átérni a kormánypárt táborába. Ezen állítást megczófolja az, hogy a függetlenségi párt zászlói, a győzelem remé-nyének koszorujától övezve, országszerte — különösen pedig a magyar alföldön — min-denütt hatalmasan lengenek, s hogy a romlat-lan magyar nép mily híven ragaszkodik e zász-lókhöz, mutatja azon lelkesedés, mellyel a függetlenségi és 48-as párt volt képviselőit és képviselő-jelöltjeit fogadja.

Lapunkban részletesen beszámoltunk azon lelkes fogadtatásról melyben Illyés Bá-lintot a báránai választó-kerület polgár-sága részesítette. A Kiss Albert körútja, — a székellyhidi kerületben — hasonló diadal-menet volt. Kósa a Barna, lapunk segéd-szerkesztője, előzetesen e kerületet is beutazta, magával vivén a zászlókat és jelvényeket. azon czélból, hogy azokat a képviselőjelölt gyűlés után szétossza, — de a nép óhajának és lelkesedé-sének ellent nem állhatván, a zászlókat és jel-vényeket (nemzeti színű toll-bokrétá) a jelölt gyűlés előtt kénytelen volt szétosztani.

Kiss Albert, ki e kerületet 3 országgyű-lési cikluson keresztül képviselte, Thaly Kálmán és Illyés Bálint társaságában má-jus 29-én, pünköszt első napján, a délutáni 5 órai vonattal érkezett Er Mihályfalvára. A va-sutai indóháznál bandérium és 60 szekeren nagy számú közönség várta, — melynek nevében Szóke János érmiályfalvai ref. lelkész és esperes üdvözölte meleg szavakkal Kiss Al-beretet és kísérőit, míg nevezett esperes ur lea-nyai díszes koszorúkkal kedveskedtek a várva várt vendégeknek.

A városháza udvarára nem fért be a kö-zönség, melynek jelenlétében (ennek sorai-ban a közel vidék, továbbá Diószeg és Szé-kelyhidi polgársága is képviselve volt) tartotta meg Kiss Albert beszámoló beszédét, mely a lefolyt országgyűlési időszak fontosabb mozza-natait fölfelelte. Utána Thaly Kálmán beszélt, bőven fejtegetve különösen a hadügyi kérdést, s gazdag hum-rával általános derűtséget idézve elő, végül pedig Illyés Bálint intézett buzdító beszédet a néphez. Mindahárom beszéd alatt számos izben kitört az éljenzés s Kiss Al-beret, ki a mandátumot a választók kezébe visz-zatette, egyhangulag éltették, mint képviselő-jelöltet.

Este a nagyvendéglőben társas vacsora tartatott (kiki fizetvén magáért), melyet számos pohár köszöntő fűszerezett. Május 29-én pünköszt második napján, számos szekér kíséretében indult el az impo-záns menet. Diószeg felé. A lobogók bokré-takkal és akác-virággal voltak ékítve. Kiss Albert és Thaly Kálmán a Noszlopy Gy. csokalyi nagybirtokos szép négyes fogatán utaztak, míg Illyés Bálint a Szóke János esperes kocsián foglalt helyet.

Utközben a választók ajkán megzendült az alkalmi dal:

— „Öt esztendő több mint három Most segítünk a hazánknak! Ugy válasszunk képviselőt! Ne bánjuk az öt esztendőt! Éljen Kiss Albert!”

Diószeg közelében lovas legények és mintegy 40 kocsi várakozott a menetre, s a határon Ujváry Ödön pártelnök üdvözölte a vendégeket s fehérbe öltözött leányok cso-portja élén Tóth Jolán k. a. csinos beszé-det intézett Kis-Alber hez, kit — kísérőivel egyetemben — koszorúkkal és bokréttakkal ábrásztottak el az Ermelek szép leányi. Kiss Albert köszönő szavai után a már ekkor igen hosszúvá lett menet — lengő zászlókkal — éljenzessel — s a tüzeltök zenekarának Rá-kóczy-indulója mellett — bevonult Dió-szegre.

Itt Molnár János üdvözölő szavai után a főtérön mondatok el a beszédek, azon sor-rendben és ugyanoly nagy hatással, mint Mihályfalván. Kassa s Ilka k. a. bátran elmon-dot beszéd kíséretében virágcsokrot nyújtott át Kiss Albertnek. A nyomasztó hőség daczára a legnagyobb figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta a közönség a beszédeket s mi; azok el nem hangzottak, senki se távozott el helyéről.

Délre járván az idő, társas ebéd tartat-tott a vendéglőben, természetesen itt is szá-mos pohárköszöntő mondatot. A diószegiek vendégszeretetére jellemző világot vet az, hogy mikor észrevették, hogy az idegeneknek nem jut hely a vendéglőben, kifizették saját terít-keiket s átengedték a helyet az idegen vendé-gek számára.

Megható jelenet fejlődött ki a társas ebéd végén: jelen volt ugyanis — többek közt — a diószegi agg román lelkész: Papp Zakariás is ki a függetlenségi eszméknek ren-díthetetlen híve. A magyar és román testvé-rülés jelzológa gyanánt Kiss Albert és Papp Zakariás megcsókolták egymást. A közönség dörgő éljenzessel lelkesült tetszés-sel nézte e ritka szép jelenetet.

Délután — a vidáman zöldellő hegyek lábánál elúto országoton — Székelyhid-r-a vonult a még inkább felszaporodott menet. Kágya község közelében várt reá a székel-yhidi bandérium s a kocsiak hosszú sora. A bandérium tagjai mindnyájan fejtekbe voltak öltözve, piros nyereg-takarójukon e betűk voltak olvashatók: E. K. A. (Éljen Kiss Al-beret!) A bandérium oly rendben vezényelte-tett, hogy gyönyörűséget nézni. A szekerek száma — mire Székelyhidhoz ért a menet — több-e rugott száznál. A székellyhidi határon, az elvtársak nevében, Hamva y Ferencz ügyvéd s az „Ermeleki Híradó” szerkesztője üdvözölte Kiss Albertet, a főtérén pedig Ga-rámdániel pártelnök.

A beszédek a főtérén megtartatván, a választó közönség — melyben a kerület min-den községe képviselve volt — a furdóház tágas nagy termébe vonult pártgyűlés-re. A gyűlésen a székellyhidi kerület pártel-nöke, az ősz hajú, de ifu szívű Ujváry Ödön elnökölt s rövid tanácskozás után — nagy éljenzés közben — egyhangulag kijelen-tetett, hogy a székellyhidi vál. ke-rület függetlenségi és 48-as pártjaismét Kiss Albertet ki-áltja ki jelöltjévé. Kiss Albert a bejelé helyezett bizalmat halás szavakkal meg-köszönte, kijelentette, hogy ha a hosszú küz-delem után óhajtaná is már a nyugalmat, mégis kötelességének tartja a párt bizalmá-nak engedni, s elfogadja a jelöltséget s be-számoló beszédét nyomtatásban szétosztotta.

Este számos választó polgár gyűlt össze a furdóház nagy termében, hol barátságos poharzás mellett töltötték az időt, számos po-hárköszöntő mondva a szeretett jelöltért. Kiss Albert és kísérőre május 31-én délelőtt utazott vissza Debreczenbe. Füzesszterében Er-Semlyében, a Kazinczy Ferencz szülőhelyén Kazinczy emlékoszlopára helyezte Illyés Bá-lint azon díszes virágcsokrot, melyet a székel-yhidi leányoktól kapott.

A kormánypárt Fráter Béla szolga-bíró léptette föl e kerületben, ki mellett a hivatalos hatalom egész gépezete működik, — de az Ermelek hazafias polgársága nem áll be a Tisza Kálmán diadal-kocsijába vonatol, hanem rendületlenül ragaszkodik a független-ségi és 48-as elvekhez, s ezen elvek fardhat-lan bajnokához: Kiss Alberthez!

A dinnyetermelés Debreczen vidékén.

Minden olynemű foglalkozás az életben, amit az ember szorgalommal és szakértelemmel kezel, megszokta hozni jutalmát.

A ertészeti foglalkozásnak egyik dusan jövedelmező ága a dinnyetermelés, ugy, hogy aki a dinnyeszetet üzi, kedvező időjárás alkalmával és szakértő kezelés mellett, abból nem is remél hasznot nyer.

Vannak hazánkban egyes vidékei, ahol a dinnyeszetet megszokott foglalkozássá vált, külö-nösen a dinnyetermesre nézve előnyös homo-kos talajon. Debreczennek és vidékének lako-sai e nyári gyümölcsből százezreket vesznek be évenként, mondhathni kezdetleges és szak-értetlen művelés mellett, mit ha kellő szakér-telemmel kezelnének, a jövedelem megsokszo-rozatnák.

Az Alföld meleg talaju vidéke, különösen a homok talaj, épen alkalmas a dinnyeterme-lésre és aki azzal foglalkozik, nem bánja meg a reá fordított időt és költséget, mert külö-nösen kedvező évszakban, a dinnyetermelés oly haszonnal jár, hogy a földnek többszörös érte-két kiadja csak egy év alatt is.

Azonban, mondom, a mi népünk a diny-nyetermelés terén is oly kezdetleges gya-korlati ismeretet tanusít, mintha most talál-ták volna fel e foglalkozást és nem akarja követni a dinnyeszéknél által követett azt az irányt, amely annyira háládatos szokott lenni.

A dinnye nemcsak a ház szükségletére való termelés, hanem kereskedés, piaci áru tekintetében is megérdemi a gondos kezelést, a szakszerű művelést.

A dinnyetermelés pár év óta hazánkban

rolly
m
e küldetnek.
a gyárjegy egy sokszorosító czég
makacs gyomor. és tájak, gyomorgörcs, és a legkülönfélébb gyomorsorok növekedő doboz használati
zetesebb gyógyszer-ny kérendő.
ari szállító, Bacs,
doboznál kevesebb
Bácsban.
Mull-féle Seidlitz-erem ezt egyszer s ynes. Isten fizesse könnyűvé teszük.
ponetschlag-ban.
örzöslő szer
Y, CSUZ
iesi betegségek
alkírását viseli.
burogatás alakjá-leg vízzel vegyítve
ereskedésben. Csak
schlauben 9.
tellenül működik.
tetet óhajtok tar-szettellet
z Micholup-ban
RDETMÉNY.
tulajdonát képező
888 január 1-től
kiadására, vala-
Csekonics Endre
zantó kores-
október 1-sejéől
kiadására árve-
jú. hó 14-dik
ár község háza-
k alantirt fészol-
iségében és Ko-
gánál megtekin-
május 20.
Fráter
főszolgabíró.
OS
építőmestereknek,
köz szerkeszté-
ó, éppgy szaba-
ába tölt fordulat
utáni beszáradás-
nem fordulhatna-
artásabb, mint az
és ajtók vasalva
epemen.
ok, a fenti rend-
átváltoztathatók.
VINCZE
-10 építőasztalos

lendületet vett, de megérdemelné, ha nagyobb figyelemben részesülne, úgyis mint jövedelmező piaci termék, ugyanis mint a földet ugyszólván pihenésben tartó kapásnövénye a kalászos gabona fajoknak, különösen a kis gazdaságokban

A dinnyetermeléssel huzamos ideig foglalkozván, gyakorlati ismereteimet kívánom ez alkalommal rövid vonatásokban elősorolni.

A dinnyetermelés a fősulyt a korai termelésre és a faj jószágára kell fektetni, mert a közép által termelt közönséges dinnyefajok annyira elcseszevődtek, elváltoztak, hogy azoknak íze, zamata nem is hasonlítható össze a nemesebb faj példányokéval.

A korai termelés kiszámíthatatlan előnyvel jár, mert a dinnye, míg mondani újtság, jobban értékesíthető

Hogy korai dinnyék legyen, arra nézve legmelegebben ajánlom a csiráztatási eljárást, ami aképen történik, hogy a magvakat nedvesített fenyőfa fűrészporba cserepekbe rakjuk és csirázásnak indítjuk. A különösen melegágyba helyezett fűrészporba tett magok már a harmadik napon hosszú csírást eresztvén kibújnak és az idő kedvezőre fordultával, kiültethetők az elkészített fészkekbe és hogyha az idő nem kedvező azzal 2-4 hétig is várhatunk. Az így csiráztatott növény, a szabad földbe elvetett magbelikét nemcsak eléri, de el is hagyja és nincs is annyira kitéve a káros rovarok pusztításának.

A kiültetett növények gondos tisztán tartása s minél több ízben porhanyítása és simára gereblyélése a talajnak, multhatlanul megkívánatik és ha az erre fordított ártatlan foglalkozás és fáradság megtörténik, oly dusan jövedelmez a gazdát, mint a mező gazdaságnak és kertésznek egyetlen egy nemesem.

Ami a faj megválasztását illeti, arra nézve nem ajánlhatom elég melegen a legjobbnak bizonyult „Kartács” és „Bomba” nevezet alatt ismert válfajokat, melyeket belértékre nézve egy válfaj sem mul fölül, míg ellenben állandóságra és szállítási képességre nézve mindegyik más fajt fölülmúlhat.

Emellett pedig a „Kartács” még azon előnyök is részese, hogy valamennyi közt a legkorábbi érési, s mint piaci áru, annál becsesebb, kelendőbb és jutalmazóbb.

Hogy a dinnyetermelés magát képzelenen fölül kifizeti, hivatkozom e tekintetben a szakértő termelőkre a kik bizonyára nem üznék e foglalkozást, ha annak hasznos voltát nem látnák, de saját tapasztalat után szükségessé látnak közölni azt is, hogy a termelő mire számíthat a dinnyetermelésből, feltéve, hogy az időjárás nem hideg és esős, hanem kedvező.

Egy holdnyi területen, — 1200 négyzet ölet számítva — az en módszerem szerint 1200 dinnyét helyezhető el. Kellő művelés mellett egy egy tő legalább 2, némelyik pedig négy piacképes dinnyét terem. Elég szerény a számításom, ha tövenként egy és fél gyümölcsöt véve 1800 darabra tesszem a remélt gyümölcsöt. Ez a legkedvezőtlenebb eset kizárva az elemi csapásokat.

Ezen dinnyék darabonként 15 krjával értékesíthetők lévén, még a közpiacokon is, az összes termés utáni jövedelem tenne 270 forintot.

Költségre számítsunk le ebből és pedig egy hold értékének jövedelme fejében 16 forintot, kétszáz szántásra 6 forintot, háromszori kapálásra 9 forintot, ez tesz 31 forintot, ebből vonjuk le a felügyeleti és szállítási költséget s tegyük azt kerek számban 70 frtra, marad

tiszta jövedelem: 169 frt, mely azonban kedvező időben s élelmes termelő kezében megkétszereződhetik.

A görög dinnyetermelésre nézve ajánlhatom a következő módot:

Assunk 10. lábnyira egymástól 15 hüvelyk mély és 18 hüvelyk hosszú oldalakkal bíró gödröket. Az asott gödröket töltsük meg jól összekevert rothadt trágyával s felette alacsony halmokat alakítva helyezzük azokba a esiráztatott növényeket. Mikor az indák már elég nagyok, földjük be az egész talajt vastag buzaszalma réteggel akent, hogy a szalma az indákat borítsa el.

A szalma alatt nem nő sem gyom, sem semmiféle fü, hanem az indák a felszínre törekedvén a szalma fölött átfutnak, megnőnek és megérik.

Kisérleje meg e módozatot kiki és meg látja, hogy annak sikere leend.

K. . .

HELYI HIREK.

* **Népünn-pély.** Szébbnél szebb ünnepek, érdekes hangversenyek és műked elői előadások váltakoznak városunkban s társas életünk ez által oly élénk hullámzást vesz föl, mint akár a főváros társalata. Mily szép, mily magasztos az, hogy a népünnepek, hangversenyek, műkedelői előadások háttérre mindenkori a jótékony és az előtűnk álló júni. 5-re tervezett népünnepek annál inkább ilik Debreczen ós-kálmáni jellegéhez, mert a tiszta jövedelem a czepléd-utcai új templom orgonájának költségeire fog fordítani. Az ünnepek részletei megállapítva még sincsenek, elég annyit megemlíteni, hogy a rendezés elen állanak Bethlen Mikó Kóza grófné és K. Tóth Kálmán ref. lelkész ur, így biztosan várhatjuk e napon is mindazt, ami legszebb, legérdekesebb. Lesz a nagyerdőn tűzijáték, kivilágítás, katonai zenekar és népzenekarok. A népet két híres budapesti zermester és eróművész fogják mulattatni, ezek egyike igazi szerecsen — Mindezt egy-egy személy 30 kr. beletíri díjat, gyermekek csak 10 kr-t fizetnek. Étel, ital a berők szolgálatnak — árulások, bázárak stb nem lesznek. Lesz azonban az ünnepeken szellemi könyha is. Ennek étlapja sokat ígér és többet ad czime lesz „Orgona virágok” szerkesztője K. Tóth Kálmán, a kitünő lelkész és író. A 4 ives füzet ára 40 krajczár lesz. — A mint már írtuk, dolgozataikkal járultak a szép czepléd: gr. Teleki Sándor, Beniczky Bajza Lenke, Révész Bálint, Kiss Albert, Szűts István, Thaly Kálmán, K. Tóth Mihály, Illyés Bálint, Balogh Ferencz, gr. Vay Dániel, Vértési Arnold, Gáspár Imre, K. Tóth Kálmán, Lukács Ödön, Hegedűs István, Fehes István, dr. Kovács Sándor, dr. Öreg János Gyarmathy Zsigáné Karczag Vilmos, Kósa Barna, sat. Közöl mutatványt a Szemer Miklós kiadatlan műveiből is. A Thaly Kálmán versét lapunk szombati számában közölni fogjuk. A népünnepek vendégei tehát a legszebb emléket vihetik magukkal.

* **A czepléd-utcai új templom harangjai.** Közölve volt már e lapok terén, hogy a czepléd-utcai ref. új templom tornyába alkalmazandó három harang költségeinek fedezésére helybeli polgár Kövesdi János ur ajánlkozott. Ezen három harang előállításával Pozdeck J. utóai cég, Thury János ur Budapesten biztatván meg, ugyan ő folyó évi mártius havában azon három harang készen létét az egyházi előjárásnak, közelebből

pedig a templomépítő bizottságnak bejelentette. A szóban forgó harangok alkalmas voltának megbirálása végett innen szakértő küldöttség ment Budapestre, mely küldöttség meghíztatásában eljárva, a harangoknak alkalmas voltáról és elfogadhatóságáról azon hozzáadással adta be az egyházi előjárásához jelentését, hogy a három készen levő D. F. A. harang haranghoz egy negyedik C. harang kisebb szerű harangnak hozzáadása mind sympathonai, mind különösen mechanikai szempontból nagyon kívánatos volna hogy t. i. a vasállványon függendő D harang nagyobb harang egyik oldalán a sulyra nézve kisebb F harang második harang helyzetében el a sulyra nézve még kisebb A harang és a sulyra nézve leg'isebb C harang harangok leendvén a legnagyobb harang másik oldalára alkalmazva ekként az egyensúly a vasállványon érvényesíttessék. Az egyházi előjárásról illetve a templomépítő bizottság ezekről értesülve levén, teljes igazat adott a szakértő küldöttség jelentésének és a negyedik harang előállítására iránti óhaját nyomtatékosan nyilvánította. De helyzete sajátságos volt, mert ide vonatkozólag nem állván rendelkezésére pénzalap, egyrészt gyöngédelelenségnek látszott előtte Kövesdi János urat, mint a ki már három harang elkészítésére nagy áldozatot hozott még egy újabb teher elvállalására unszolni, másrésztől azonban méltánytalanságnak mutatkozott, hogy Kövesdi János ur, mint a ki három harang költségeinek elvállalása által azon óhaját tette érthetővé, hogy az új templom tornyában levő minden harang az ő nevének emléket is hangoztassa, egy oly harang is állíttassék elő, mely nem az ő költségén, sőt tudtán kívül más alaplól álljon elő. — A dolgok ily sajátságos helyzetében a templomépítő bizottság az egyház jelenlegi főgondnokát bizta meg, hogy ez Kövesdi János urat megkeresvén, küldetésében oly óvatossággal járjon el, hogy ez által sem az egyháznak méltósága ne csorbuljon, mind Kövesdi János ur, bármennyű erőtetéstől távol eső önkényes elhatározásának szabad és korlátlan folyam engedtessek — És a megkeresett Kövesdi János ur alig hogy a körülményekről értesült, teljes jó szántából nyilvánította, hogy örend, miszerint nemcsak a kötelezettségileg már elvállalt három harangot, hanem a szóban forgó negyediket is Isten dicsőségére egyháznak javára és saját hitfeleketének érdekében előállíttathatja. Ezek szerint tehát a czepléd-utcai új templom tornyában négy harang fog létezni, melynek mindenike a Kövesdi János ur nevével fogja tartatani, az utókor hálás emlékezetében!

* **Sajtó hibák** — a legsajnálatabbakk — csusztak lapunkba tegnap, melyeket (bocsánatot kérve azoktól, a kiket kellemetlenül érintettek) ezennel helyreigazítunk. Az így elronrott helyek következők értelmezendők: „Később, a midőn az egyiptomi királyleány vasárnapi személyesítőjét láttam, e kép egy alakja, a bájos, karcstermetű és királyit tekintetű egyiptomi királyleány képe merült fel emlékemben, oly nagy volt a hasonlóság.” A másik hely (mindkettő „vereskereszt” cz. tárcánkban) így olvasandó. „Egy festő műterme. Ennek ügyes összeállításában — ugy tudom — szintén nagy érdeme

van a rendező Bethlen grófné finomizlésének és egyes részletekben Gondi helybeli fényképész urnak.” — Első helyi hírünk, mely a függetlenségi párt képviselő-jelölő gyűléséről szól, szintén el van látva egy sajtóhibával, Ezen részletben: „Eljének sokáig és terejlje házalra — a mi, érettük lelkesülő pártunkat!” A „terejlje” szó helyett olvassd „vezéreljék.”

* **A „Debr. Ell.”** elküldött valami kis reportert a mi pártunk vasárnapi gyűlésére, a ki aztán úgy akarta neveltségessé tenni a jelenlő polgárokat, hogy szavaikat elferdítette és miután ezek okosan beszéltek, a saját boldog-gombáitól csusztatott be több példányt a szónokla'okba. Mondanunk sem kell, hogy B. Nagy János például nem azt mondta, hogy a „sors nem nemz gyáva nyulakat,” hanem idézte a költőt szabatosan:

Csak sást nemzének a sasok,
Nubia párdurca nem szül gyáva nyulat!

Nem beszél a szabadság, egyenlőség és testvériség m u z s á j á r ó l, hanem ezek nem t ő j j e r ó l. A „D. E.” tudósítója tehát először tanuljameg, mit irt Berz senyéstudja meg mi különbség van a m u z s a és n e m t ő z s e k között, aztán kössön bele nála mindenestre érettebb és okosabb férfiakba. Azt se mondotta senki hogy Vályi Árpád „már szélei házánál is függetlenségi eszközökkel táplálkozott,” hanem eszmékkel. Több ily rosszakaratból vagy tudatlanságból eredő ferdtítés is van a lapban. Szöke Mihályt se nem ismerünk a szónokok közt, mert a ki beszélt, azt Jánosnak hívják. — A „Debr. Ell.” — úgy látszik — bennünket akar utánozni, a kik sok tréfás dolgot szokunk kiszemelni a kormánypartí szónoklatokból. De az elzelelhez érteni kell, a Debr. Ell. ebbeli kísérletei pedig rendesen hanyattvágódnak. Ez aztán tessék elhinni, hogy az egyszerű debreczeni polgár helyesen érez és bölcsen gondolkozik, még akkor is, ha kifejezésén itt-ott meglátszik a gyakorlatlanság; sokkal többet ér az ő beszéde azoknál, a kik a szónoklat és írás képességét azért tanulták el, hogy ennek segélyével ámtusának és ferdtítsenek . . . a Tisza Kálmán nagyobb dicsőségére!

* **Mezei Ernő** jelöltségét igen rokon-szenvesen fogadja a fővárosi sajtó. Így pártunk főközlőnye, az „Egyetértés” írja a következőket, tegnapi kelettel: „Debreczen második választókerületében a függetlenségi gyűlésében Mezei Ernőt, a kitünő publicistát, a függetlenségi párt rendithetlen elv-szilárdságu tagját léptette fel, a ki már egy ízben Miskolcz városának volt képviselője, mint ilyen, nagy tehetségével, jellemességével, a párt elveihez való törhetlen ragzkodásával a függetlenségi párt díszét képezte. Mezei Ernőnek újra megválasztásával nyerni fog a parlament.”

* **Temetés.** Tegnap d. e. a legnagyobb részvét mellett kísértetett sirba dr.

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Kalap és üdvözlés.

Es hogy ha egész Európa kalaposai ellenem zúdulanak is, kerekem kimondom, hogy a nálunk szokásban levő üdvözlési vagy köszöneti mód nagyon izléstelen valami!

Találkozás vagy távozás alkalmával azt mondják nekem: „jó napot! jó estét! jójt!” — helyesen; megszorítják kezemet, az is jól van; egyik-másik ismerősöm vagy barátom jobbát nyújtja felém, hogy azt viszont én szorítsam meg, semmi kifogásom ellene; ha valaki egy percet alatt tisztelem megkérdező tőlem: „hogy vagyok, mint vagyok? hát azt sem veszem rossz néven s a viszonyokhoz képest annyiszor felelek is rá, mert hi-z én azáltal épen semmit sem veszték, de hogy én, ha valaki utamba jó, vagy engem hoznak a körülmenyek valaki elé, s nekem kalapomat megmarkolva le kell kapnom fejemről, vagy megfordítva: az illető veszi le fejeéről, hogy engem is arra kényszerítsen, az ha a társadalmi megállapodás szerint az illem követelménye is, de bocsánat az őszinte szavakért csakugyan nem egyéb, mint izléstelen ferde, rossz szokás.

Igaz ni — előre ki kellett volna jelenítenem én gazdálkodó ember vagyok és szörnyen boszankodom, ha kalapom karimáját idő előtt lekoptatom.

Fogadni mernék, hogy sokan kik egy évben csak egy kalapot vehetnek, velem ugyanazon veleményen lesznek!

Es e nézetemtől én nem térek el, hiába mondanak nekem, hogy ez üdvözlési mód régi, hogy a főveg leemelése a 17. század óta a civilizált népeknél általánossá vált; mert sok régi szokás fájult ám idők multán neveléses ostobasággá.

A kalappal való üdvözlésnél kényelmesebbnek tartom a tiszteltreméltó régiék udvariaskodási aktusát, midőn egyik térdököl hirtelen meghajtották, másik lábukat pedig hátrakanyarítva a lábujjhegyével a földet vagy a pádimentumot megkapargatták. Ez a köznévi mód nálunk is nagyon elterjedt volt, ámbar — hál istennek, nem magyar eredetű mert a magyar az alázatosságot és hittelkedést kifejező üdvözléseknek soha sem volt barátja.

A német „Kratzfuss”, — mondják — a rómaiaktól vette eredetét kik sandáljaikat hátrarugták, ha magasabb ranguval találkoztak; hogy az esetben sandáljaikat előre rugták-e, ha „komiszabb” fajtáju néppel jöttek össze? arról nem tudok felvilágosítást adni, mert a krónikák és emlékiratok hallgatnak az ily „contrepartie” üdvözlési módjáról.

A kik velem együtt a modern süvegelés ellen panaszkodnak, azokra nézve nagy szerencse, hogy hajdanában egy R u s t i l i u s G r a c e h u s nevű római előkelő különös találmányát nem sikerült a majmolónak tovább terjesztenie. Nevezett uri ember ugyanis három kalapot csináltatott magának, melyeket ő fejére egymás fölött tett. Ha alsóbb rangu emberrel találkozott s az annak rendje és módja szerint üdvözölte — csak egy kalapot vett le; ha előkelőbbel jött össze, kettőt s végre mind a három kalapot le kapta fejeéről, ha nálánál magasabb ranguval került szembe. Es ez a kötni való bolond e találmányával oly hasznót velt tenni az emberiségre nézve, hogy azért egész életére ingyen ellátást kért az államtól.

A kalappal való üdvözlés nálunk manapság valóságos mániává fájult, a „Manufactur” öröme, mely már számtalan kalapot tett tönkre. Volt idő, midőn a fejek tőkét hoztak össze, mostanában némely ember feje azt a tőkét kamatosztal együtt képes felemészteni. Hát hogy is ne! — napjainkban még a pere

czesnek is két kalapja van: egy köznapi és egy vasárnapi, s nagyon természetes, hogy ezzel szemben a divaturacsak nem szabad hátramaradni, szerez tehát magának lovagló, kimenő, városi, falusi, színházi, bái stb. kalapot. S hányan vannak a sok kalapos urak között olyanok is, kik azt hiszik, hogy fejüknek eleget tesznek, ha arra mindig új kalapot csapnak fel.

Az imént a gazdálkodásról s utóbb a tőkerül említetttem valamit? No hát igaz is a — ha a „világ” a „le a kalappal”-féle köszöneti módhoz nem ragaszkodik annyira, kalapunkat tiszser anyi ideig viselhetünk. De eltekintve ettől, az valami borzasztó, ha az ember kényszerítve van új kalapra szert tenni.

Megvesszük; kilepünk vele a boltból — s uramfia! a hány ismerősünk és barátunk csak van mindnyájukkal találkozunk kell, pedig máskor lámpával is alig lehetne rájuk bukkannunk. Ha az ember a legnéptelenebb utcába kerül is, egy órában minden bizonynyal találkozni fog velük vagy tiszser, hogy az új kalap folyton le es föl vándoroljon.

Még a rég' elutazott ismerőseink is csak akkor térnek vissza s akadnak elebünk, hogy kalapunkkal üdvözöltesse nek.

Próbáljuk meg csak — menjünk ki aztán a ligetbe, ha megakarjuk ismerni mi az új kalap átka.

- Alá'szolgája! — Kalap le
- Ajánlom magam! — Kalap le.
- Van szerencsém! — Kalap le.
- Kezét csókolom! — Kalap le.
- Ah de régen nem láttam! — Kalap le.

Most egy család jön, sorban egymásután három leány, utánuk a mama két nagynénivel, legvégül a papa sompolyog és — a szerencsétlen kalap háromszor le es felvándorol.

Majd ismét egy-két bizalmas barátod állit meg:

— Szervusz! Nini — új kalapod van? Hogy volt? Hol vetted stb. stb.

Es az úgy megy addig, míg a szegény kalap karimája az üdvözlési epidemiában a végelgyengülesi stádiumot el nem éri, akkor meg talán a kalapos festőkadjában és vasalójával leszen megnyomorgatva, hogy aztán újból kezdje szorongatását, míg végre szemétre jut vagy enyhébb esetben a „handie” kezébe, onnan pedig véletlen folytán talán valamely költő-zseni fejére, hogy azzal a halhatatlanságon megosztozkodjék!

Oh emberek! ne panaszkodjatok szorongatóstok ellen, jusson eszetekbe a halálra kintott kalapok szomorú sorsa!

„Minél korlátozottabb szellemmel bír valaki, az annál többet ad kalapjára s annál többször igyekszik új kalappal megjelenni a világ előtt; mert némelyek az új kalappal akarják fejükön kipótolni azt a mi fejükben hiányzik” — mondja dr. Molis S. C. H.

A világhírű nagy emberek csakugyan nem sokat törődtek az ilyesmivel, sőt azt lehet állitanunk, hogy legegyszerűbb s legkopottabb főveget viseltek mindenkoron. Ott van pl. I. Napoleon. A kinek azt az egyszerű s izléstelenül összehajtogatott nemez darabot látni alkalma volt, az alig tudta elhinni, hogy az a „nagy hódító” kalapja gyanánt szolgált valaha. Hanem persze a mi fiatal arslánaink, azok mar csak új kalappal fejükön akarják befutni földi életük rózsás pályáját!

Térjünk azonban a dolog valódi lényegére; a kalapról beszélünk, pedig magát a köszönetet vagy másképen az üdvözlést tűztük ki témául, ámbar a conveniencia mindkettőt szorosan összekapcsolta.

Ha az emberek az utcán vagy bárhol fejükről lekappják a kalapot — azt hiszik, hogy ok ezáltal egymást üdvözölték!

Pedig mily nagy különbség van az igazi üdvözlés és a kalap-köszöntés között!

Az igazi üdvözlés szellemi csók, a kalap-köszönet pedig dinamikai gyakorlat, hol a kar mint emeltyű szolgál.

Dusóczky Ferencz, a szép képzettségű fiatal ügyvéd, ki csak nem rég kezdette meg városunkban sokat ígérő munkásságát. Emelte a meghatottságot az a tragikus sors, mely az elhunyt családjá felett borong; ennek tagjai egymásután szállottak sirba életkoruk virágában, már-már a siker révébe jutva. Beke lebegjen az elhunyt sirja felett!

* Zászló bontás. Biharmegyében a függetlenségi és 48-as párt minden kerületben állít jelöltet. A hosszú-pályi kerületben az ősz hazafiát Csánády Sándort léptette fel, ki a jelöltséget el is fogadta.

* Humor a törvényszék előtt. Az emberi bűnök és szenvedélyek itélő széké előtt nem ritkán trefás jelenetek játszódnak le, melyek a komor terem borját egy percze eloszlatják. Olyanok ezek a humorisztikus perczek a törvény széke előtt, mint egy-egy mosoly valami halálán... de azért mi túrés-tágadás, néha jól esik a szigorú bíró uraknak is a hosszas mogorvaság után, meg néha a szegény vádlottaknak is. Jelen voltam Mai-láth gyilkosainak végtárgyalásán, mikor már-már a vádlottak nyakán volt a kötel, csak még az utolsó tanukat eskették meg. Pallavicini őrnagy szobacziusa volt az utolsó tanu s ez, az eskü alatt, mikor az elnök nevért kérte, így válaszolt:

— En, Laura, esküszöm...
— Az egész nevé mondja, szolt rá az elnök, mire a szobaczius így korigálta ki előbbi szavait:

— En, Laura szobalány, esküszöm — stb.

A közönség nevetett, de a legjóizűbb mosoly Pitély fekete pofáján ragyogott. — Pedig már akkor félig az akasztófán lógott.

A mi törvényszékünk előtt is sokszor csillan meg a komikum pajzansága. Kivált a közpénz fiainak a nagyothallás a idez elő mulatságos intermezzókat. A természet egyszerű gyermekei ugyanis azt eszelték ki a törvényvel való érintkezéseikben, hogy legjobb, ha a bíró kérdéseire süketek maradnak így legalább nem jár el a szájuk mert hajh! sohas tudhatja az ember mikor, mivel áztatja el magát. A napokban is egy csomó mándlis ember előtt ítéletet hirdettek ki. Az egyik ítélt, egy öreg atyafi sehogy se akarta hallani a bíró e kérdését: Megnyugszik-e az ítéletben? A bíró vagy négyezer-ötven ismételte a kérdést, a közönséges emelt hangtól a furizóig fokozva a tönst, az atyafi nem hallotta Vegre türelmet veszté az elnök s oda szolt az öreg mellett álló vádlottnak:

— Ugyan kiáltsa kend az öreg fülebe, megnyugszik-e az ítéletben?

A birkatolaj-kamarád (mert birkalopásban voltak ludasok) szívesen vállalkozott a feladatra s a kérdésben forgó fulbe ezt kiáltotta bele:

— Azt kérde a tekintetes ur, akar-e kend egy pengőt fizetni rántottáért?

Mire az öreg rohamosan sietett tiltakozni:

— Nem!

Mikor aztán az elnök ismételte a kérdést, megnyugszik-e az ítéletben? az öreg azon tudatban, hogy még mindig a rántotta forog szóban, megint a fenti választ adta — megkönnyebbülésére a bírói lelkiismeretnek.

Az se rossz, a napokban egy süket ta nut vallattak a fenytő törvényszékénél. Az elnök, akarhogy erőtette hang-organumát, sem mire sem ment vele. A hangkifejtés oly kolosszális volt, hogy a legtávolibb folyosókról

asthetisches — Holzfaßen Schlag auf, — Schlag ab!

Egy szó mint száz a kalaperánczizálást — mint igen czelszerűtlen s felette izléstelen szokást abba kellene hagyni egészen!

Franciaországban már volt is egyszer szó, egyen más köznévi mód behozataláról.

Ez időben történt, hogy egy francia hírlapíró, kinek egyik barátja szemrehányásokat tett, hogy a templomból kijövet nem köszönt neki — a következő szózatokkal válaszolt: — „Hors de l'égilise point de salut!”

Ezzel kapcsolatban fel kell említenem — a mennyiben felig-meddig tárgyunkra vonatkozik — az uralkodó ház egyik tagjának éppen itt Kassán elmondott szavait, midőn az antiszemita áramlatról s ennek folytán Mózes személyéről folyt a beszéd: „En egyrésztől elismeréssel vagyok Mózes tettei iránt, másrésztől nem; nagyon okosan tette, hogy a fővegnek fején való tartását meg az Úr házában is elrendelte, de nem szeretem, hogy veszejével a Verestengert keresztül vágta!”

Le a kalapközséssel!

Fogadjuk el inkább az otatheitiek közsönési módját, kik ha egymással találkoznak, orrukat egymáséhoz dörzsölik, vagy utanoznak e tekintetben a Guinea partján lakó négereket, kik egymásiránti tisztelétük kifejezésül, üdvözlésükpen ujjukat megropogtatják — csak kíméljük drága pénzén vett kalapjainkat!

Aztán végre is ha napoként ezer meg ezer bókot mondanak egymásnak az emberek fej nélkül, miért ne lehetne tehát egymást köszöntönnök kalap nélkül?

Ladomérszky Gyula.

is előszaladtak a bírók, azt híven, hogy verednek a terebemben. — Végre az elnök sápadtan és rekedten, így szolt a védő ügyvédhez.

— Felszólítottam a védelmet, tessék a tanúnak közvetlenebbül feladni a kérdést.

A szegény védőügyvéd nagyott nézett, midőn imigy az ő nyakába szakadt a közvetlen kérdés sulya és elismerte, hogy az elnök ur jó humorral van megáldva.

* Meghívás az 1887. évi június hó 3-án — pénteken — délelőtt 10 órakor, a városháza nagytermében tartandó rendkívüli bizottsági közgyűlésre. Tárgy: Az országgyűlést folyó évi szeptember 27 dik napjára egybehívó királyi kegyelmes leirat kihirdetése Debreczen, 1867. május 31. Simonffy Imre királyi tanácsos, polgármester.

* Az utcák befásítása. A mérnöki hivatal dícséretére legyen mondva, a legnagyobb buzgalommal igyekezik az utcák befásításán. Most legutóbb a csapó utca útlettetik be szabályosul két sor fával miáltal a kövezet mellett két oldalt a taligások kedvenc portengere hasznosítva lett.

* A vármegye központi választmánya 4-cn d. u. tart ülést, hogy megállapítsa a vármegyei választókörletekben a választás határnapját.

* Fellebbezés. Több h-doroghi polgár fellebbezést nyújtott be a vármegyei közgyűléshez az ott áprilsban véghezment papválasztás ellen. A vármegye központi választmánya tegnapi tárgyalta az ügyet, s hosszas tanácskozás után végül állapodott meg, hogy nem fogja javasolni a közgyűlésnek a választás megsemmisítését.

* Városházát akarnak építeni, il letőleg a mostanit átalakítani B-Ujvárosra. A szükséges költségek fedezésére a község 3000 frt kölcsönt akar kieszközölni. A vármegye közgyűlése elé vitt kérvényt az áll. választmány pártololag terjeszti be.

* Az úgrók utat a munkát hátráltató akadályok elvén hárítva, a tegnapi napon a tovább furas ismét megkezdett.

* Karszalagarendőröknek. A főkapitányság igen czelszerű újítást hozott be ujabban, midőn elrendelte, hogy a közrendőrök számaikat a jobb felkarra köteendő posztón viseljék. Ez a karkötő fekete posztóból van s rajta a szám részint kivarrás. A mely rendőr nincs szolgálhat az nem viselhet karkötőt Ez újítás még annyiban is nevezetes, hogy minden kerületi rendőrei sorrendben következnek; például I. ker. 1—20; II ker. 20—40; III. ker. 40—60.

* Ujmenetrend lépett mai nappal elebe a m. áll. vasutak vonalain, mely Debreczenre nézve nagyon keveset változik, az új menetrendben már befigyeltatták az érmeleki vasut menetrendje is, mely azonban csak a megnyitás napján értesülésünk szerint július hó 1 en lép életbe.

* Csapás. Mint íletek forrásból halujuk, a Hortobágyon sokkal rosszabb a legelő, mint az eső előtt volt, úgy hogy a a jószágok kezdenek soványodni. Meleg idő kellene már megint nem pedig eső.

* A rabok részére az isteni tisztelget edeigelt a városi tanácssteremben tartott, a mi miatt több ízben emeltett panasz. Intézkedés történt, hogy ezentul a kistemplomba tartassék meg részükre az isteni tisztelget.

* Nyilvános köszönet. Boldogult testvérem Dr. Dusóczky Ferencz temetésénél mutatkozó belső részvétért mi kortársai és a

a nagyérdemű közönség mutatott fogadják a legmélyebb köszönetemet. Debreczen 1887. Dr. Dusóczky Pál a család nevében.

* Az utazó közönség figyelmébe ajánljuk azt, a körülményt, hogy a vár. menetjegy irodában (Katz Jakabnál, Telek-utca szegletén) rendes menetjegyek fűrdőre- és kéjutazásra rendelkezésre állanak. Felvilágosítás és utasítás ugyanott nyerhető.

* Közönetnyilvánítás. Drága kis fiunk temetésén megjelent t. közönség fogadja szíves részvéteért halás köszönetünket. Annnyival is inkább jól esik lelkünknek e nem részvét ily váratlan nyilvánulása, hogy az ünnepek alatt e gyászsetünket a saját utján nem jelenthettük. — Gondy Károly és neje.

* Elveszett egy 226 frtos váltó. A megtaláló szíveskedjék azt szerkesztőségünkben letétmenyezni.

x 50 000 forintra rug a Kincsem-sorsjáték főnyereménye, melynek még ezenkívül 4874 nyereménye van, s ez által rendkívül kedvező nyeremény-kilátást nyújt miért is nem mulasz hatjuk el t. olvasóink becses figyelmét e sorsjátékra különösen felhívni.

Hazánk s a külföld.

— Haláloszás. Németh Albert, közéletünk hosszú időn át egyik népszerű alakja, mint a hozzánk érkezett gyászlap jelenti, május 28-án Pusztá-Császon elhunyt. A boldogult azon országgyűléseken, melyeken mint képviselő részt vett, valahányszor felszólt, lebilincselte az egész képviselőház figyelmét. Mint magánember és mint szónok kifogyhatatlan humora és egyenes lelkiülete által szerzett magának barátokat és tisztelőket s azt a népszerűséget, mely nevével az országban környezte, törölmetszett képviselői felzólalásainak és hamisítatlan kedélyességének köszönhetette. Mindenki szerette, még a kormánypárt is, melynek pedig nem egyszer szertett a képviselőházban nagyon kellemetlen pillanatokat. Viszont azonban megtörtént nem egyszer, hogy midőn a szenvedély vihára kezdte felkavarni a képviselő tanácskozásának nyugodt menetét s mindenki attól félt, hogy kínos jelenetek fejlődnek ki, felállott Bercei bácsi és egy sikerült ötlettel, vagy kedélyes trefával nevetésre fakasztotta a haragos házat. Sok, sok adoma fog fennmaradni utána. A közgyűlésről folyton tartó és súlyosodó betegeskedése visszavonulásra kényszeríté s azóta Pusztá-Császon el, csak nagy ritkán látogtatva el a fővárosba. Az utóbbi időben erői nagyon aláhanyatlottak s a szélhűdés, mely érte véget veiet szenvedéseinek.

— A párisi opera comique egésze. A romok közül még mindig ásnak ki holttesteket, melyeknek felismerése igen nehezen megy, mert a romok közt dolgozó munkások egy része ellopja a holtaktól az egyedüli ismertető jeleket, az ékszereket. Hat munkást ilyen hálott-rablás miatt már el is fogták, ezek közül azonban csak egy volt francia, a többiek idegen munkások. Az összes munkásokat, kik a romok eltakarításával foglalkoznak, megmozdítják midőn a munkából távoznak. A tegnapi föltalált holttestek között volt egy férfi, kit egy páholyban találtak meg; zsebórája 10 óra 19 perczkor állott meg. Guilot vizsgáló bíró kiterjeszti figyelmét nemcsak a tűz keletkezés okára, hanem arra is, hogy a mentési munkálatoznál nem követtek-e el mulasztást, hogy egy-két fészkendő miért érkezett a tűz kitörése után egy fél órával s hogy magának a színháznak túzóltól elkövettek-e mindent a tűz eloltására. Ezenkívül a vizsgálóbíró minden egyes holttestről és minden talált tárgyról jegyzőkönyvet vesz föl. Az opera áldozatai közül az első temetés tegnapielőtt ment végbe. Langerean asszonyt és leányát temették el, a temetésen a kormány képviselőitelen jelen volt. Kämpfen a szépművészetek directora s Carvalho a leégett opera comique igazgatója. Párisból távirják, hogy újabb két holttestet találtak, melyeknek arca és melle kézzel vágott sebekkel voltak borítva, jelöl annak, hogy a menekülők véres küzdelmet folytattak egymás ellen. Guilot vizsgálóbíró a vészhely több részletét lefénképezetett. — A Notre Dame egyházban kedden volt 22 áldozatnak beszentelése rendkívül nagy számú közönség jelenlétében; a színházi személyzetből meghalt 10 embert s 12 sértetlen holttestet temettek el. A gyászoló családokon kívül koszorút küldtek Goblet, Liechtenstein ezredes (Grévy elnök nevébe) s Gragnon préfet, ott volt az opera comique egész megmaradt személyzete is. A huszonkét halottas kocsit imposans menet kísérte a Pére la Chaise temetőbe, hol Barthelet miniszter tartott beszédet.

Muzsák.

— Uj könyv. „Elveszett boldogság” cz. alatt megjelent Székeshérvárott Klók er Ede kiadásában Schalek de la Faverie után Ereky Alfonz tanár által fordított műve, mely eljétől végig lekötő az olvasó figyelmét vonzó irállyal s a cselekmény érdekességével. A mű becsé mellett szót az a körülmény is, hogy első kiadása pár hét alatt elfogyott. A nagyon csinos kiállítású vaskos kötet ára 1 fit 50 kr. Kapható helyben Telegdi K. Lajos könyvkereskedésben.

— István bácsi könyvesháza. Ily czim alatt megjelent Szolcányi Gyula könyvtárusnál Egerben és kapható: 1. füzet: Majer I. A-jó házigazda. Nép számára élet szabályul III. kiadás 20 kr, 2. füzet: Szulik József. Az elveszett fia Népies elbeszélés 15 kr, — 3. füzet: Szulik József. — A Sep-

rős János. Népies elbeszélés 20 krajczár, — 4. füzet: Szulik J. Minden farsangnak meg van a maga bójtje. A cigány gyermekek. — Népies elbeszélések. — 10. 5. füzet: Majer I. Egészségtan és életmentő tanácsok a nép számára III. kiadás — 20 — Mindegyik füzet külön is kapható.

Törvényszék.

Pálmai Ilka pere.

A járásbíró ur asztalán tizenkét doboz fekszik; mindenike „valami pikánsat, ujt” tartalmaz. Felnyitva az első dobozt, botrányos dolog tárul elénk. Egy pap erősen udvarolgat egy csinos szobalánynak, mellette Pálmai Ilka összekulcsolt kezekkel szörnyülködik a jeleneten. A második dobozban. Éva szobor alakja van, melyről még a hagyományos fügefalevel is hiányzik. Mellette Pálmai Ilka sikerült fotográfiája. A többi dobozban bajusz pedrő, hajnövesztő kenőcs, fogkefe, fésű, szappan s tudj isten micsoda mellett egy „pikáns” versfüzér van „Lauter solche Sachen” czimmel, mely fölött a diva arczképe díszleleg.

Pálmai Ilka panaszként áll a járásbíró előtt. A vádlott jogi képviselője Füzesséry Géza ügyvéd.

Pálmai Ilka panaszában, azt mondja, hogy Bayer „szennyes üzérkedési czálatból” vete-medett” arra, hogy „női becsületét támadja meg.”

A bíró (Pálmai Ilkához): Fölkérem annak kijelentésére, vajjon fentartja e továbbra is panasza?

Füzesséry Géza védő: En ez ügy mibenlétéről teljes meggyőződést szereztem és bátran mondhatom, hogy védenézem Pálmai I. asszonyt nem akarta sérteni. Ő csak nyereségre vágyott és csak kelendőseget akart biztosítani árúinak, midőn a művésznő arczképevel ellátott Nemencsek-féle szappant abba a gyűlöletes dobozba tette. Különbök azokban a dobozokban nem volt egy tárgy sem, mely nagyon pikánsnak nevezhető s egy kép sem, mely fajtalanságot ábrázolt volna.

Pálmai Ilka: Bocsnát, de ő később csupa szűz Máriákat tett a dobozba.

A védő: Téved, asszonyom.

Pálmai Ilka: Bocsnát, nem tévedek; tudok több olyan dobozt felmutatni. Különbök az ügyvéd ur úgy beszél, mintha nem is volna jogom felháborodni. (Bayerhez fordulva.) Igen, önnek szükséges lenne egy komoly megleckéztetés, nehogy más is verszemtet kapjon és az én nevemet használja fel üzérkedési czélokra. Tudja meg uram, az jellemtelenség!

Bayer Sándor: Bocsnátot kérek, asszonyom. Nagyon, nagyon megbántam meggondolatlanúságot. Mindenki tudja, hogy őnt tisztelem és becsülöm. hiszen ön a világ legnagyobb művésznője!

Pálmai Ilka: De kérem...
A vádlott (zavartan hebegve): Hígyje el asszonyom, nem akartam őnt megsértetni. Egy ilyen nagy művésznőt! Nem is gondoltam, hogy nagysádat majd magam ellen haragíthatom.

Pálmai Ilka: Hm, mondhatom, furesca felfogása van önnek. Az én arczképemet egy olyan nő mellé teszi, a ki semmi ruha sincs és még fölteszi, hogy azért nem haragszom meg. Igazán különös!

A bíró: (a művésznőhöz) Jegyzőkönyvbe vétettem hogy vádlott bocsnátot kért öntől és kijelentette, hogy jóhiszeműleg járt el. — Jelentse ki kérem, vajjon megbocsát-e neki?

Pálmai Ilka: (Néhány pillanat mulva.) Legyen hát!

A művésznő megfenyegette ujjával Bayer urat, aztán oda szolt hozzá: „Ha nem többé ilyesminet történjek” Ezzel a tárgyalás véget ért.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre
Kiadó Kutasi Imre

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapesten (Budán.)

Idény május 1-től szeptember 30-ig.

A gyógyhely keserűvíz forrással (ívó és fürdő gyógymód) legjobb sikerrel használható: a belek bántalmainál, alhasi és általános vérbőségénél, és az etből keletkező nemesebb szervekhez való vértörlésnél, verőczéri pangások esetében, aranyérvény, máj- és lép bajoknál, köszvényenél és végre női betegségnél.

Egészesen fekvés, tiszta hide levegő. 60 kényelmes lakszoba, jó vendéglő, többnemű szórakozás.

Pontos közlekedés a fővárossal állomások társaskocsi-n, reggel 5 órától kezdve. Rendelő orvos dr. Bruck J. (lakik: Budapest, vigadó tér biztosít. épület.)

Tulajdonos: MATTONI HENRIK.

BUDAPEST, KOTZÓ PÁL üllői-ut 18-ik sz.

Ajánlja legújabb kitűnő szerkezettel s szilárd anyagból készült gépeit.

!! Különös figyelemre méltók !!
R. GARRET & SON Compound
 gözmozgonyait 40% tüzelőanyag takarítással.

R. GARRET & SON
 kitűnő mozgonyai könnyen hozzáférhető, kiválható szilárd, — tartályok nélküli hajlított feldeli tüszekrényvel.

!! Különös figyelemre méltók !!
R. GARRET & SON
 világhírű cseplői, szab. 4-szer fordítható acél dobsínekkel. Többet és jobban dolgozni egy gyártmány sem képes.

JÁRGÁNYCSEPLŐI
 tisztító szerkezet és a nélkül kapcsolatban Kotzófélé szabad.
 harangjárgányokkal stb. stb.

Kedvező fizetési feltételek

Legjobb minőségű
 körkemencze

TÉGLA

kapható, kis és nagy mennyiségben, Péterfia 836.

Szikszai Lajos
 építésznél.

Női, férfi és gyermek cipő üzlet az arany csizmához.

Hivatkozva azon engemet mindig nagyobb igyekezetre buzdító bizalomra, melyben úgy a helybeli, mint a vidéki cipőt vásárló igen tisztelt közönség részesített, értesitem a n. é. közönséget, hogy ujonnan berendezett

női, férfi és gyermek cipő üzletemet

a tavaszi idényre a legjobb anyagból készült árukkal szeretem fel, melyeket **jutányos árak** felszámítása mellett bocsátok tisztelt vevőim rendelkezésére. Egyidejűleg értesitem a n. é. közönséget, hogy ujonnan berendezett, **nagyszabású műhelyem** részére — hol is mindefféle női, férfi és gyermek cipő és csizmaárka: a legjobb anyagból a legrövidebb idő alatt elkészítetek, úgy szinte javításokat a legcsinosabban kiállítatok — sikerült oly kitűnő hazai munkaerőket megnyernem, kiknek készítményei úgy a főváros, mint a külföld legfinomabb készítményeivel a versenyt kiállják. A n. é. közönség nagybecsű bizalmát és pártfogását magamnak továbbra is kérve, maradtam kiváló tiszteltettel

FALK OTTÓ,
 az arany csizmához
 főpiacz, a varosháza épületében.

Huzás már e hó 24-én.

Kincsem a 1 ft Sorsjegy 10 ft csak

Főnyeremény készpénzben

50.000 FORINT

10.000 ft, 5000 ft 20° levon. **4875** pénznyeremény.

Kincsem-Sorsjegyek kaphatók
 A magyar lovaregylet sorsjegy-irodájában: Budapest, vácz-utca 6. sz.
 Valamint kiadó hivatalunkban is.

3136
 1887.

Hirdetmény.

A vízjogi törvény 1885 évi XXIII. t. cz. 191 §-a értelmében felhívom a város területén létező azon vízi művek és vízhasználati jogosítványok tulajdonosait, kik a jogosítványukra vonatkozó engedélyt, s illetve a 20 évi háboríthatlan gyakorlat igazolását a m. évi szeptember 6-áról 6112—1886 sz. a. kibocsátott hirdetmény folytán folyó évi február 1-éig nálam be nem jelentették, hogy 6 hónap alatt vagy is folyó 1887 évi november 20-ig (bezárólag) az engedélyért folyamodjanak, különben jogosítványuk elenyészettnek tekintetik a viziműveik felett a hatóság intézkedik.

Megjegyeztetik, hogy az engedély elnyerése czéljából benyújtandó beadványok és egyéb iratok a vízjogi törvény 191 §-ának második bekezdése értelmében bélyeg és illeték mentesek.

A folyamodási kötelezettség minden hatósági engedélyre — szoruló vizimunkálat tulajdonosára kiterjed, tehát öntözési, lecsapolási, ármentesítési, ipari vállalatokra, továbbá nyilvános és magán vízvezetésekre, nyilvános és magán csatornákra, védgátokra és szilipekre egyaránt érvényes.

Kelt Debreczenben 1887 május 16.
Simonffy Imre
 kir. tanácsos, polgármester.

Faszén és Coaksz eladás.

Tisztelettel értesítik a n. é. közönség, hogy a legkitűnőbb minőségű

BIKKFASZÉN és COAX

igen jutányos árban ugymint, a bikkfaszén métermázsája 2 frt 50 kr; a koaksz métermázsája 1 frt 80 kr-ért kapható,

URBÁNYI FERENCZ
 kovács és kerékgyártó műhelyében
 Debreczen, Szent-Anna-utca 2311. sz.

E kedvező beszerzési alkalomra különösen felhívatik a helybeli és vidéki iparosok figyelme.

Bécs egyik látványossága.

A Bécs városát meglátogató magyar közönség ne mulassza el meglátogatni Hernalsbán

Tőkés György
 „UJVILÁG”-hoz czimzett, pazar fényvel berendezett

vendéglői helyiségeit.

A rend s étkezési termeken kívül gyönyörű nyári terem emelkedik a szép nagy árnya-kert közepén, melynek magas terasseiről szép kilátás nyílik a környékre.

Naponta elsőrangú katonai és nemzeti zenekarok működnek. Az italok hamisítatlanok, az ételek valódi magyarosak, az árak olcsók, a kiszolgálás kitűnő. Közlekedés lovasúton 10 perc alatt a város bármely részéből egészen a házig „**Bécs Hernalser Linie**”.

Látványosság Debreczenben

Alólrottanak van szerencséje a mélyen tisztelt közönséggel tudatni, hogy helyben, a **Hungária** kávéházal szemben, kilencz év óta fenállott kész férfi és gyermek ruhakartárt a

Piacz és Miklós-utczai sarok boltba,
Czegely házban, a megyeházzal szemben

tetemesen nagyobbítva, a kor igényeinek megfelelően s egészen nagy városi minta szerint berendeztem és miután nevezett üzlet egy kizárólagos

Bécsi kész férfi és gyermekruha nagykereskedés fióküzlete.

azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden czikkeimet a legolcsóbb árakban kiszolgálhassam.

Köszönetem kifejezésével az eddigi pártfogásért, ezt jövőre is kérve maradtam

teljes tisztelettel
Feuerwerker Ignácz.

Karancsalja. Baglyasalja.

ÉSZAKMAGYARORSZÁGI
 EGYESITETT
 kőszénbánya és iparvállalat részvény-társulat.

Ajánljuk
 kitűnő minőségű hazai közénterményeinket

gyári, gazdasági és házi czélokra
 a legjutányosabb árak mellett.

Rendelményeket kérünk központi irodánkba
 Budapest, Erzsébetstr. 3. szám alá intézni.

Az igazgatóság.

A nagy mosás
 kellemetlensége megszűnt, mert

mosó- és facsarógépünkkel
 (STRAKOSCH és BONER szabadalma)

egy személy egy nagyobb háztartás fehérneműit, néhány óra alatt, a fehérnemű rendkívüli kímélése, szappan, tűze ganyag és idő megtakarítása mellett hófehérre mos. **Vasmángorlók** csinos és czélszerű kiállításal.

Kaphatók Magyarország egyedüli vezetőgyőneinél

Schleinz Károly és Társainál
 Bpestben, VIII. stáció-utca 47, és V. harminczad utca 4.

Próbamosás minden szerdán délután 3 órakor.

Részletfizetés mellett is kapható.
 Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Budapest, 1886. dec. 1
 A mosókonyhánkban alkalmazásban álló s Önök által szállított 2 drb 3. sz. mosó- és facsarógép minden tekintetben czélszerűnek és előnyösnek bizonyult s midőn ezt készséggel igazoljuk, egyidejűleg kijelentjük, hogy gépeket mindazoknak, kiknek ilyenmő gépre szükségük van, legjobban fogjuk ajánlani.
 Grand Hotel Hungaria Hartmann f. a. k.

Budapest 1886. nov. 23.
 Tapasztalat folytán a mosó- és facsarógép felől szivesen értesitem Önöket, miszerint kifogástalan és tiszta mosás, a fehérneműek kímélése, könnyű kezelése mód, valamint szappan és idő megtakarítás tekintetéből gépeik tökéletesen megfelelnek s azokat bizvást ajánlhatom.
 Ker. sz. Tóder s. k.
 Dorottya utca 1. sz.

Teremi, Erd. 1886. nov. 18.
 Elismerem, hogy a részemre küldött 1. sz. mosó- és facsarógép minden tekintetben nagyon czélszerű, elég könnyen jár s a háztartásban nélkülözhetetlen
 Gróf Bethlen Márk s. k.
 Sz. Fehérvár, 1887. márc. Ismételve csak is a legjobbat mondhatok mosógépükre. Több ízben meglelt támadva azon helytelen kijelentéssel, miszerint a ruhát ronstaná, pedig biztosítottam, hogy ez nem áll, mert utóbbi időben egy egész menyasszonyi kelengyét mostam a géppel és a svájci himzések úgy szinte a francia csipkék, a legkevesebbet sem szenvedtek.
 Cichini Kálmán s. k.
 Esztergom, 1886. decz. Az önkénel me rendelt 2. sz. mángorló gép igen jó munkát végez. Teljesen megvagyok elégedve.
 Rajner Agnes s.